

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/29/2016
Identifikačné číslo spisu: 5113011408
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Kliment
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5113011408.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a členov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného H. S. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a iné prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 28. apríla 2016 v Bratislave dovolanie obvineného H. S. podané prostredníctvom jeho advokátky JUDr. Zdenky Hruškovej proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 29. mája 2014, sp. zn. 3 To 58/2014 a rozhodol

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného H. S. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Žilina (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 24. februára 2014, sp. zn. 3 T 186/2013, uznal obvineného H. S. vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ktorý je uvedený v rozsudku.

Za to okresný súd obvineného H. S. odsúdil podľa § 212 ods. 3 Tr. zák. za použitia § 41 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 4 Tr. zák., § 36 písm. l/ Tr. zák. a § 37 písm. h/ a m/ Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť (spoločne a nerozdielne) poškodeným Ing. J. O. a H. O. škodu vo výške 431 Eur (štyristotridsaťjeden).

Proti tomuto rozsudku podal obvinený H. S. čo do výroku o uloženom treste a náhrade škody odvolanie, ktoré Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 29. mája 2014, sp. zn. 3 To 58/2014, podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Dňa 1. februára 2016 bolo okresnému súdu doručené podanie obvineného H. S. označené ako „Žiadosť o mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie“, ktorým sa z dôvodov uvedených v inom jeho podaní označenom ako „Žiadosť o mimoriadny opravný prostriedok - obnovu konania“ z 24. augusta 2015 domáhal o. i. ustanovenia obhajcu za účelom podania dovolania. Dňa 1. marca 2016 bolo okresnému

súdu doručené dovolanie obvineného podané prostredníctvom ustanovenej obhajkyne JUDr. Zdenky Hruškovej - advokátky, so sídlom Makovického 7, 010 01 Žilina.

Obvinený H. S. v podanom dovolaní uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, h/ a i/ Tr. por.

Vo vzťahu k dôvodu spočívajúcemu v uložení trestu mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby (§ 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.) a nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia (§ 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.) obvinený H. S. uviedol, že skutku, ktorý je mu v tomto konaní kladený za vinu, sa dopustil dňa 14. apríla 2013, tzn. ešte predtým, ako bol rozsudkom Okresného súdu Martin z 11. februára 2014, sp. zn. 2 T 100/2012, a rozsudkom okresného súdu z 22. augusta 2013, sp. zn. 3 T 108/2012, uznaný vinným z inej trestnej činnosti.

Na základe tohto mali byť vyššie uvedené rozsudky zrušené a za všetky zbiehajúce trestné činy mal byť podľa § 42 Tr. zák. uložený súhrnný trest. Na podporu svojho tvrdenia poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline z 16. apríla 2015, sp. zn. 3 To 42/2015, v ktorom odvolací súd skonštatoval pochybenie súdu prvého stupňa, ktorý konanie obvineného neposúdil ako súbeh, ale ako recidívu.

Dovolací dôvod spočívajúci v zásadnom porušení práva na obhajobu (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.) obvinený H. S. vyvodzoval zo skutočnosti, že odvolací súd sa vo svojom uznesení dostatočne, resp. nijako nevyrovnal s jeho námietkami týkajúcimi sa aplikácie ustanovení o súhrnnom treste. Podľa mienky obvineného, len stručný odkaz na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa nemožno považovať za riadne a plnohodnotné odôvodnenie tak, ako to vyžaduje Trestný poriadok.

Pokiaľ išlo o ďalší dovolací dôvod - rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.), obvinený H. S. uviedol, že súdy oboch stupňov si nepripojili, a teda sa ani neoboznámili so súdnymi spismi týkajúcimi sa zbiehajúcich trestných činov, za ktoré mu mal byť uložený súhrnný trest.

Vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/, h/ a i/ Tr. por. obvinený H. S. v ďalšej časti dovolania doplnil, že na jeho predchádzajúce odsúdenie za trestný čin krádeže súdy prihliadli dvakrát, čím porušili § 38 ods. 1 Tr. zák. Raz ho totiž vyhodnotili ako zákonný znak kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 212 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. a druhýkrát ako priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák.

Bez poukazu na konkrétny dovolací dôvod obvinený H. S. vysvetlil, že v tejto veci vydal okresný súd dňa 11. decembra 2013 trestný rozkaz, ktorým mu bol uložený trest vo výmere 2 rokov nepodmienečne. Keďže tento trest považoval za neprimerane prísny, podal proti vydanému trestnému rozkazu odpor. Napriek tomu, že dôkazná situácia sa nijako od vydania trestného rozkazu nezmenila, súd prvého stupňa „bez toho, aby na to existovali pádne dôvody“ zvýšil výmeru trestu na 2 roky a 6 mesiacov. Ako obvinený uviedol, takýto postup je nutné považovať za svojvôľu, keďže súd po zrušení trestného rozkazu nie je viazaný kvalifikáciou trestného činu, ani druhom, resp. výmerou trestu len za predpokladu, že po vykonanom dokazovaní dospel k odlišným záverom, čo sa v tomto prípade zjavne nestalo (§ 355 ods. 3 Tr. por.).

Súd postupoval nesprávne aj v otázke posudzovania existencie poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Obvinený H. S. namietal, že mu okresný súd neuznal existenciu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. s odôvodnením, že zo spisového materiálu nevyplýva, že by orgánom činným v trestnom konaní napomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti. Obvinený s tým nesúhlasil a uviedol, že hneď na začiatku trestného konania sa ku skutku priznal, na tomto priznaní v celom priebehu trestného konania zotrval, uviedol všetky okolnosti, za ktorých k žalovanému skutku došlo, s orgánmi činnými v trestnom konaní spolupracoval, nerobil prietahy, nepodával žiadne sťažnosti, mal záujem nahradiť spôsobenú škodu a uzavrieť s prokurátorom dohodu o vine a treste.

V zmysle ustálenej judikatúry, ak páchatel' na hlavnom pojednávaní dá podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo c/ Tr. por. vyhlásenie o vine a súdu tak dokazovanie ohľadne tejto otázky odpadne, je potrebné mu popri poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. l/ Tr. zák. priznať aj ďalšiu, a to podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. V dôsledku uvedeného postupu súdy nesprávne - v jeho neprospech vyhodnotili pomer prít'azujúcich a poľahčujúcich okolností, čo malo za následok zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu (na 1 rok a 4 mesiace). V skutočnosti sa malo postupovať naopak, t. j. o jednu tretinu mala byť znížená horná hranica trestnej sadzby (na 2 roky a 2 mesiace).

Záverom obvinený H. S. vyslovil názor, že uložený trest je neprimerane prísny a neproporcionálny. Poukázal pri tom na čl. 49 ods. 3 Charty základných práv Európskej únie a na čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj na rozsudok Okresného súdu Martin z 11. februára 2014, sp. zn. 2 T 100/2012, v ktorom mu bol za totožnú trestnú činnosť s vyššou spôsobenou škodou (1.140 Eur) uložený trest odňatia slobody vo výmere 16 (šestnásť) mesiacov.

Na podklade vyššie uvedených dôvodov obvinený H. S. navrhol, aby dovolací súd v zmysle § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie príslušných ustanovení zákona a v zmysle § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie krajského súdu, rozsudok okresného súdu, ako aj chybné konanie, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzalo, v celom rozsahu zrušil a zároveň, aby prikázal okresnému súdu vo veci nanovo konať a rozhodnúť.

Rovnopis dovolania obvineného H. S. okresný súd podľa § 376 Tr. por. 2. marca 2016 odoslal Okresnej prokuratúre Žilina a poškodeným Ing. J. O. a H. O. s upozornením, že sa k nemu do 10 dní od jeho doručenia môžu vyjadriť. Túto možnosť žiadna zo strán nevyužila.

Spisový materiál bol spolu s dovolaním Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) riadne predložený na rozhodnutie 6. apríla 2016.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predbežne preskúmal dovolanie obvineného H. S. i predložený spisový materiál a zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale zistil aj to, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

K dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a h/ Tr. por.

Pokiaľ ide o údajné pochybenie súdov pri aplikácii § 42 Tr. zák., dovolací súd uvádza, že túto námietku je nutné subsumovať pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. a nie (aj) podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por., ako to namietal H. S. (viď stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu zo 14. júna 2010, sp. zn. Tpj 46/2010).

Odhliadnuc od toho, dovolací súd uvádza, že súdy nižšej inštancie postupovali správne, keď konanie obvineného H. S. posúdili ako tzv. nepravú recidívu a nie ako súbeh. Veľmi správne okresný súd vysvetlil, že v oboch vyššie uvedených konaniach (tak v konaní vedenom na okresnom súde vedenom pod sp. zn. 3 T 108/2012, ako aj v konaní vedenom na Okresnom súde Martin vedenom pod sp. zn. 2 T 100/2012) boli obvinenému dňa 4. septembra 2012, resp. 2. júla 2012 doručené trestné rozkazy, s ktorými sa účinky spojené s vyhlásením rozsudkov viažu od okamihu ich doručenia obvinenému (§ 353 ods. 8 Tr. por.).

Nie je teda pravdivé tvrdenie obvineného, že skutku, ktorý je mu v tomto konaní kladený za vinu sa dopustil ešte predtým (v noci z 14. na 15. apríla 2013), ako boli súdom prvého stupňa vyhlásené dva iné odsudzujúce rozsudky, keďže za také je nutné považovať aj vyššie uvedené trestné rozkazy. Na tomto závere nič nezmenila ani skutočnosť, že tieto boli neskôr (na základe podaného odporu) zrušené, pretože

obe trestné veci napokon skončili právoplatným odsúdením obvineného (viď rozsudok najvyššieho súdu z 27. marca 2013, sp. zn. 6 Tdo 77/2012, príp. uznesenie najvyššieho súdu z 22. októbra 2015, sp. zn. 5 Tdo 63/2015).

Pod rovnaký dovolací dôvod možno subsumovať aj námietky obvineného H. S. týkajúce sa údajného pochybenia súdov pri hodnotení poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Konkrétne, obvinený namietal i/ porušenie § 38 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu, nemožno prihliadnuť ako na priťažujúcu okolnosť, ako aj to, že mu ii/ súdy nepriznali poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., hoci tak urobiť mali.

Pokiaľ ide o prvú námietku, dovolací súd je toho názoru, že súd prvého stupňa v rozsudku na s. 7 ods. 1 jasne vysvetlil, že zákonný znak kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 212 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. - „hoci bol za taký čin v predchádzajúcich dvadsiatich štyroch mesiacoch odsúdený“ bol naplnený rozsudkom okresného súdu zo 7. decembra 2012, sp. zn. 35 T 20/2012, v spojení s uznesením krajského súdu z 11. marca 2013, sp. zn. 3 To 22/2013. Priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. - „bol už za trestný čin odsúdený“, bola daná s ohľadom na predchádzajúce (ďalšie) odsúdenia obžalovaného podľa odpisu z registra trestov.

Pokiaľ ide o poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák., t. j. napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom, túto obvinený H. S. odôvodňoval tým, že na hlavnom pojednávaní dňa 24. februára 2014 dal podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. vyhlásenie o svojej vine, pričom súd toto vyhlásenie podľa § 257 ods. 7 Tr. por. uznesením prijal, a tak mu dokazovanie ohľadne tejto otázky odpadlo.

Bez toho, aby dovolací súd s obvineným H. S. polemizoval, či vyhlásenie obvineného podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo c/ Tr. por. predstavuje poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n/ Tr. zák. upozorňuje, že toto (prípadne) pochybenie súdov nižšej inštancie by nebolo spôsobilé zásadne ovplyvniť jeho postavenie (§ 371 ods. 5 Tr. por.). Ako totiž okresný súd uviedol, v prípade obvineného prevažovali priťažujúce okolnosti v pomere 2:1, na základe čoho došlo k zvýšeniu dolnej hranice trestnej sadzby na 1 rok a 4 mesiace. Pokiaľ by sme aj prezúmovali existenciu ďalšej poľahčujúcej okolnosti (podľa § 36 písm. n/ Tr. zák.), zákonné rozpätie trestnej sadzby by v dôsledku vyrovnaného pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností ostalo nezmenené (6 mesiacov až 3 roky), pričom uložený trest (vo výmere 2 rokov a 6 mesiacov) tomuto rozpätiu zodpovedá.

Z týchto dôvodov a v spojitosti s vyššie formulovaným záverom dovolacieho súdu o tom, že k porušeniu § 38 ods. 1 Tr. zák. nedošlo, je tvrdenie obvineného H. S. o prevahe poľahčujúcich okolností (a s tým súvisiaci postup podľa § 38 ods. 3 Tr. zák.) nesprávne.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Za zásadné porušenie práva na obhajobu považoval obvinený H. S. skutočnosť, že s vyššie popísanou argumentáciou týkajúcou sa ukladania súhrnného trestu sa odvolací súd vo svojom uznesení náležite nevyrovnal, resp. na ňu nijak nereagoval.

S prihliadnutím na nesprávnosť ním prezentovanej argumentácie, najvyšší súd upozorňuje, že podľa § 371 ods. 7 Tr. por. dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. Aj napriek tomu, že uvedená námietka (sama osebe) žiaden dovolací dôvod nenaplnia, najvyšší súd považuje za potrebné uviesť nasledovné.

Uloženie súhrnného trestu obvinený H. S. požadoval v celom priebehu prvostupňového konania (po prvýkrát v odôvodnení podaného odporu z 23. januára 2014), pričom dôvody, pre ktoré sa tak napokon nestalo, okresný súd na s. 6 ods. 2 rozsudku veľmi podrobne a správne vysvetlil. V situácii, keď obvinený v odvolaní ďalšie argumenty v tomto smere neponúkol, nemožno bez ďalšieho dospieť k záveru, že len odkaz odvolacieho súdu na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa (ktorý, opäť

opakujeme, sa s argumentáciou obvineného podrobne vyrovnal) je nedostatočný a už vôbec nie, že by zakladal dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Naopak, obvinenému je už od prvostupňového rozsudku celkom zrejmé, prečo v jeho prípade aplikácia ustanovení o súhrnnom treste neprichádzala do úvahy a na tomto bez ďalšieho zotrval aj odvolací súd.

V tejto súvislosti najvyšší súd upriamuje pozornosť obvineného H. S. na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. septembra 2014, sp. zn. 1 TdoV 10/2014, v ktorom sa konštatuje, že „v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovane vo svojom rozhodnutí správne právne závery súdu prvého stupňa.“ Obdobne v inej veci (uznesenie zo 14. decembra 2015, sp. zn. 2 Tdo 62/2015) dovolací súd vysvetlil: „Keďže obhajobné tvrdenia obvineného sa nezmenili a premietli sa do odvolacích námietok, je správny postup odvolacieho súdu, pokiaľ okrem vlastných úvah vo zvyšku riešenej problematiky odkazuje na dostatočné odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa. Opak by bol formalistickým „odpisovaním“ od nižšej súdnej inštalácie.“

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Pokiaľ ide o námietku obvineného H. S., že súdy si pri rozhodovaní o uloženom treste nepripojili spisy k zbíhajúcim trestným činom (vedeným pred okresným súdom pod sp. zn. 3 T 108/2012 a Okresným súdom Martin pod sp. zn. 2 T 100/2012), túto vzhľadom na doposiaľ uvedené dovolací súd rovnako nepovažoval za relevantnú. Okrem toho táto námietka, hoci by aj relevantná bola, dovolateľom uplatnený dôvod dovolania nenaplnia.

K ostatným dovolacím námietkam

Za „svoju vôľu“ označil obvinený H. S. skutočnosť, že okresný súd mu v porovnaní so zrušeným trestným rozkazom z 11. decembra 2013 uložil 24. februára 2014 na hlavnom pojednávaní vyšší trest (z pôvodných 2 rokov na 2 roky a 6 mesiacov), hoci po vykonaní dokazovania pred súdom sa skutkový stav nijak nezmenil.

Aj vo vzťahu k tejto námietke najvyšší súd odkazuje na § 371 ods. 7 Tr. por., podľa ktorého dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V každom prípade, z § 355 ods. 3 Tr. por. vyplýva, že po zrušení trestného rozkazu sa zásada zákazu reformationis in peius neaplikuje. Je to dané hlavne tým, že trestný rozkaz sa vydáva len na podklade dôkazov (získaných v prípravnom konaní), ktoré súd nevykonáva, len ich posúdi, či spĺňajú podmienku „spoľahlivého preukázania skutkového stavu vecí“.

Zároveň ale platí, že ak sa na hlavnom pojednávaní - po zrušení trestného rozkazu na základe odporu podaného obvineným - vykonaným dokazovaním skutkový stav nezmení, nemožno obvinenému uložiť prísnejší trest ako ten, ktorý mu bol uložený na základe predtým vydaného trestného rozkazu (viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. októbra 2012, sp. zn. 5 To 6/2012).

Situácia obvineného H. S. bola však iná. V jeho prípade okresnému súdu nebolo v čase vydania trestného rozkazu, t. j. 11. decembra 2013 známe, že tento spáchal ďalší trestný čin - opäť prečin krádeže v spolupáchateľstve, za ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Martin z 11. februára 2014, sp. zn. 2 T 100/2012, právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov. Inými slovami, v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku mal odsúdený o jeden záznam v registri trestov viac v porovnaní s časom vydania trestného rozkazu. A práve na tento fakt (hoci v inej súvislosti) okresný súd poukázal, keď na str. 6 ods. 1 rozsudku vysvetľoval, že v prípade obvineného ide o recidivistu, ktorý sa opakovane a vo veľmi krátkom čase (s odstupom 1 - 2 mesiacov) dopustil majetkovej trestnej činnosti.

Vychádzajúc z vyššie formulovaných úvah, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanej trestnej veci obvineného H. S. dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, g/, h/ a i/

Tr. por. nie sú dané, a tak jeho dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. uznesením na neverejnom zasadnutí odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.